

การอภิปรายผลการวิจัย

การเจริญของชิ้นเนื้อเยื่อ Dendrobium Pompadour ที่ตัดแบ่งมาจาก callus ซึ่งเลี้ยงไว้ใน flask ขึ้นอยู่กับลักษณะของชิ้นเนื้อเยื่อด้วย โดยเฉพาะสีของเนื้อเยื่อ พวกที่มีสีเขียวและสีที่จะเจริญซ้ำ (Curtis and Nichol, 1948) ชิ้นเนื้อเยื่อที่เลี้ยงบนวุ้นอาหารในการศึกษานี้มีลักษณะเกาะกันแน่นมีสีเขียวสด และมีขนเล็กๆ กระจายอยู่ที่ผิวหน้าของ callus จะเจริญอย่างรวดเร็วเมื่อย้ายไปเลี้ยงบนวุ้นอาหารในหลอดทดลอง callus ที่ได้จากการเลี้ยงเนื้อเยื่อเจริญของ Dendrobium Pompadour นี้มีลักษณะเช่นเดียวกับ callus จากเมล็ดกล้วยไม้ซึ่งเกิดขึ้นในระหว่างการเพาะเมล็ด (Rao, 1963; Burgeff, 1963; Curtis and Nichol, 1948) มีการศึกษาลำดับการเจริญจากเมล็ดไปเป็นต้นอ่อนของ Cattleya, Laelia, Arundina, Bromheadia, Dendrobium และ Spathoglottis (Knudson, 1922; Rao, 1964, 1967) embryo ของกล้วยไม้โดยปกติไม่มี differentiation และมีลักษณะเป็นรูปไข่ (Knudson, 1922; Curtis and Nichol, 1948; Withner, 1959) เซลล์ทางด้านฐานหรือ micropyle มีขนาดใหญ่กว่าและมี suspensor อยู่ทางด้านนี้ ทางด้านบนหรือด้าน chalaza ของ embryo ประกอบด้วยเซลล์ขนาดเล็กกว่าและเป็นบริเวณเยื่อเจริญ ระยะแรกของการงอกเริ่มด้วยการขยายตัวทางด้านขวาง ทำให้มีรูปร่างกลมพองโตขึ้น แล้วค้นเปลือกหุ้มเมล็ดออกมาในเวลาประมาณ 10 วัน เช่นของ Arundina, Dendrobium, Spathoglottis ส่วน Bromheadia ใช้เวลาประมาณ 60 วัน (Rao, 1967) การแบ่งเซลล์จะสังเกตเห็นเป็นครั้งแรกทางด้านบนของ embryo ซึ่งเป็นบริเวณที่มีเยื่อเจริญอยู่ เซลล์ที่เหลือส่วนใหญ่ ส่วนใหญ่ราว 4 ใน 5 ส่วนจะขยายตัวมีขนาดใหญ่ และมีช่องว่างภายในเซลล์ เซลล์เหล่านี้แบ่งตัวน้อยกว่าบริเวณตอนบน การแบ่งตัวของเซลล์เหล่านี้รวมทั้งการที่เซลล์ขยายตัวเป็นผลให้เกิดโครงสร้างซึ่งมีลักษณะพิเศษของพืชจำพวกกล้วยไม้ คือมีรูปกลมแบน และต่อมา มียอดแหลม โครงสร้างนี้เรียก protocorm (Knudson, 1922; Rao, 1964) เซลล์ในชั้น epidermis บางเซลล์เจริญไปเป็น rhizoid หรือ absorbing hair ซึ่งอาจมีเฉพาะที่บริเวณฐานของ protocorm หรือมีทั่วไปยกเว้นบริเวณที่เป็นเยื่อเจริญ (Burgeff, 1959;

Rao, 1964; Knudson, 1950) การเกิด rhizoid บน protocorm นี้เป็นลักษณะพิเศษของพืชในตระกูล Orchidaceae พืชมีดอกอื่นๆ จะไม่มี rhizoid เลย หรืออาจมี rhizoid อยู่บนตอนอ่อนที่กำลังเจริญบ้างเล็กน้อย (Esau, 1965) จาก protocorm จะมีการเจริญและเปลี่ยนแปลงต่อไปเป็น shoot apex และมี leaf primordium ซึ่งเจริญต่อไปเป็นหน่อและใบตามลำดับ ต่อมาจะเกิด root primordium แล้วเจริญไปเป็นราก

การเจริญและ proliferation ของชิ้นเนื้อเยื่อที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วบนอาหารที่มีน้ำมะพร้าวและ 2,4-D สนับสนุนผลการทดลองที่นักวิจัยค้นคว้าจำนวนมากที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องทำนองเดียวกันนี้ (Overbeek et al., 1941; Caplin and Steward, 1948; Steward, 1963b; Ernst, 1967; Fox, 1969; Intuwong, 1972) นอกจากน้ำมะพร้าว ซึ่งมีพลังกระตุ้นให้เซลล์เจริญมีการแบ่งตัวเกิด proliferation อย่างมากแล้ว การที่มี 2,4-D อยู่ด้วยยิ่งทำให้เกิดผลเสริมกันกระตุ้นให้มีการเจริญของ callus มากขึ้น การทำงานที่มีผลเสริมกันระหว่าง cytokinin กับ auxin นั้นมีรายงานเป็นจำนวนมาก อาทิ Steward (1963b) ใช้ 2,4-D ร่วมกับน้ำมะพร้าวในการกระตุ้นการเจริญของเนื้อเยื่อ Steward เ็นว่าน้ำมะพร้าวต้องการสารอื่นที่เป็น synergist ที่เหมาะสม ช่วยให้มีการเจริญแม้ในเซลล์ที่ปกติไม่มีการแบ่งตัวแล้ว synergist ที่ช่วยให้ น้ำมะพร้าวกระตุ้นการแบ่งเซลล์ที่มีความสำคัญตัวหนึ่งคือ 2,4-D; Sastri (1963) ก็พบทำนองเดียวกันว่าผลการทำงานที่เสริมกันระหว่าง kinetin ซึ่งใช้แทนน้ำมะพร้าวได้ (Ranganathan et al., 1963; Fox, 1969) กับ 2,4-D ในช่วง 2 ถึง 4 ppm (kinetin) กับ 0.02 ถึง 0.08 ppm (2,4-D) เป็นผลให้มีการเจริญได้ callus ที่ดี การเจริญของเนื้อเยื่อชั้น มะเขือเทศ ยาสูบ หน่อไม้ฝรั่ง เหล่านี้ล้วนเป็นผลที่เกิดจากการทำงานที่เสริมกันระหว่างน้ำมะพร้าวหรือ cytokinin อื่นๆ กับ auxin (Ranganathan et al., 1963; Steward and Caplin, 1951; Skoog and Miller, 1957; Steward and Mapes, 1971)

เนื้อเยื่อจากลำหลังของ *Cattleya* ที่เลี้ยงบนอาหารที่มีน้ำมะพร้าว 10 เปอร์เซ็นต์กับ 2,4-D 1ppm จะส่งเสริมให้เนื้อเยื่อเกิด proliferation เจริญเป็น callus และสามารถเปลี่ยนไปเป็นต้นในที่สุด (ถาวร วัชรภักย์, 2510) cytokinin เมื่อใช้ร่วมกับ auxin จะชักนำให้เกิด cytokinesis หลังจากที่มีนิวเคลียสเกิด mitosis แล้ว (Das et al., 1956)

หลักฐานเหล่านี้เป็นสิ่งสนับสนุนให้เห็นอย่างชัดเจนว่าน้ำมะพร้าวช่วยให้เนื้อเยื่อมีการเจริญ และ proliferation โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อใช้ร่วมกับ 2,4-D ความเข้มข้นที่ส่งเสริม การเจริญแตกต่างกันแล้วแตชนิดของเนื้อเยื่อ ชนิดของพืช ตลอดจนองค์ประกอบและสัดส่วน อื่นๆ ของอาหาร ฮอรโมนของพืชประเภท cytokinin มีบทบาทใน nucleic acid metabolism Fox (1969) อ้างถึงรายงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของ cytokinin เช่น Guttman (1957) พบว่า kinetin มีผลทำให้ปริมาณของ RNA ใน นิวเคลียสในเซลล์ของรากหอมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมีผลการทดลองแสดงว่า Kinetin ทำให้ RNA ในเซลล์ปลายรากหอมเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าในเวลา 30 นาที (Osborne, 1962; Jensen *et al.*, 1964) cytokinin จะทำให้ P^{32} เข้ามารวมตัวใน nucleic acid เพิ่มขึ้น (Gunning and Barkeley, 1963) กระตุ้นให้มีการสังเคราะห์ heavy RNA ในใบข้าวบาร์เลย์ (Srivastava, 1965) และทำให้ adenine รวมตัวเข้าไปใน RNA เพิ่มมากขึ้น (Möthes, 1964) นอกจากนี้ยังมีรายงานบ่งถึง cytokinin มีผลต่อการสังเคราะห์โปรตีน (Richmond and Lang, 1957; Wollgiehn, 1961; Gunning and Barkeley, 1963) และทำให้มีการย้าย amino acid เพื่อไปใช้ในการสังเคราะห์โปรตีน (Osborne, 1962) แสดงว่า cytokinin มีอิทธิพลต่อ RNA metabolism และกระตุ้นให้มีการสังเคราะห์โปรตีนเพิ่มขึ้นเป็นผลให้ เซลล์แบ่งตัว

ในกรณีที่ขึ้นเนื้อเยื่อบนอาหารที่มี 2,4-D 0.1 ppm ไม่มีน้ำมะพร้าวมีการเจริญ ใค้ดี (ปริมาตรเพิ่มขึ้น 5.92 เท่าในเวลา 75 วัน) แม้จะไม่เทียบเท่าขึ้นเนื้อเยื่อที่เลี้ยง บนอาหารที่มีทั้งน้ำมะพร้าว 10 เปอร์เซ็นต์กับ 2,4-D 0.1 ppm (ปริมาตรเพิ่มขึ้น 12.42 เท่าใน 75 วัน) ทั้งนี้เนื่องจากเนื้อเยื่อที่นำมาเลี้ยงบนอาหารในหลอดทดลองอยู่ใน สภาวะที่กำลังมีพลังแบ่งเซลล์ และมีความสามารถในการสังเคราะห์สารที่จำเป็นสำหรับการเจริญเป็นอย่างดียิ่งทั้งในอาหารที่ไม่มีน้ำมะพร้าวนี้ก็มี macronutrient element และ micronutrient element ที่จำเป็นอยู่ครบมี sucrose ซึ่งเป็น energy-source และ carbon-source ที่ประกอบทั้งมี 2,4 - D อยู่ด้วย

Chinoy, Grover and Nanda (1957) รายงานถึงผลของ sucrose ที่มีต่อการเจริญของ coleoptile ของข้าวโพกว่า sucrose ไม่เพียงทำหน้าที่เป็นปัจจัยของอาหารโดยตรงเท่านั้น ยังมีผลให้เจริญเติบโตทางอ้อมด้วย จากหลักฐานการทดลองแสดงให้เห็นว่ามีการสังเคราะห์ ascorbic acid ในชิ้นส่วนของพืชที่เลี้ยงไว้ ascorbic acid ที่เกิดขึ้นจะทำงานร่วมกับ auxin กระตุ้นการเจริญของชิ้นส่วน coleoptile ของข้าวโพก Skoog (1954) รายงานถึงการทำงานของ auxin ว่ามีอิทธิพลต่อ RNA metabolism auxin ที่ความเข้มข้นที่ส่งเสริมให้มีการเจริญ จะกระตุ้นให้ C^{14} -nucleotide เข้าร่วมกับ RNA ของเซลล์ที่กำลังขยายตัวของชิ้น hypocotyl ของถั่วเหลือง ความเข้มข้นที่เพิ่มระดับการเจริญจะทำให้ลดการรวมตัวของ C^{14} -nucleotide เข้ากับ RNA ในเซลล์ที่ยึดตัวเต็มที่ auxin จะชักนำให้มีการสังเคราะห์ RNA 2,4 - D ที่ความเข้มข้น $5 \mu g / ml$. ใหลผลดีที่สุดสำหรับการเจริญของเนื้อเยื่อ hypocotyl ของถั่วเหลือง (Key and Shannon, 1964) รายงานนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Nitsch (1963) ซึ่งแบ่งเนื้อเยื่อของพืชที่เลี้ยงในหลอดทดลองได้สำเร็จเป็น 3 พวกคือ ก) เนื้อเยื่อที่ต้องการทั้ง auxin และ cell division factor ข) เนื้อเยื่อที่ต้องการแต่ auxin หรือ cell division factor อย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น และ ค) เนื้อเยื่อที่ไม่ต้องการทั้ง auxin และ cell division factor ทั้งนี้เนื่องจากความสามารถในการสังเคราะห์สารประเภทฮอร์โมนของเนื้อเยื่อแตกต่างกันไป โดยปกติแล้วการแบ่งเซลล์ซึ่งเกิดขึ้นในเนื้อเยื่อต้องการปัจจัยอย่างน้อยที่สุด 2 อย่างคือ auxin และ cell division factor เนื้อเยื่อที่ไม่ต้องการปัจจัยดังกล่าวอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างก็เนื่องจากมันสามารถสังเคราะห์ขึ้นได้เอง Nitsch อ้างข้อความที่ Nitsch and Nitsch (1960) ที่กล่าวว่าถ้าไม่มี cell division cofactor จะไม่มีการแบ่งเซลล์ Mitra (1967) ก็ได้ย้ำถึงการที่มีสารเหล่านี้อยู่ในเซลล์ และมีอยู่ในระดับเพียงพอที่จะชักนำให้มีการเจริญโดยไม่ต้องเติมลงไปให้อาหารที่เลี้ยง นอกจากนี้สารพวก auxin cytokinin และ gibberellin ตัวใดตัวหนึ่งนี้ภายใต้สถานการณ์หนึ่งอาจมีการทำงานเหมือน auxin และอีกสถานการณ์หนึ่งอาจกลายเป็น cytokinin (Steward, 1963b)

ขึ้นเนื้อเยื่อจากการเลี้ยงเนื้อเยื่อของกล้วยไม้สกุลหวายที่ใช้ในการศึกษานี้ มีการเจริญและเปลี่ยนแปลงเกิด callus lobe ทำให้ callus มีลักษณะเป็นลอนหรือพุ่ม ต่อมาจะเกิดเป็น protocorm-like body และในที่สุดกลายเป็นต้นที่สมบูรณ์ เป็นไปในทำนองเดียวกับที่ Curtis and Nichol (1948) ศึกษาใน Vanda tricolor และ Rao (1963) ศึกษาพบในแวนคาลูกผสมที่เกิดจาก Vanda merrilli var. Tan Chay Yan X Vanda luzonica ต่างก็พบว่าเมล็ดบางส่วนเจริญไปเป็น callus มีลักษณะเป็นก้อนกลม ต่อมาพองขยายออก มีการเจริญต่อมา บางส่วนของ callus จะเกิดเป็น callus lobe แล้วเกิด protocorm-like body และกลายเป็นต้น callus ที่เกิดจากการเลี้ยงเนื้อเยื่อเจริญของกล้วยไม้สกุลอื่นก็พบว่า เป็นไปในลักษณะเดียวกันนี้ เช่น Cattleya (ถาวร วัชรากัญ, 2510) และในกล้วยไม้ประเภท monopodial ที่มีขนาด เล็กบางชนิด (Intuwong, 1972) อาจกล่าวได้ว่าก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลง เจริญไปเป็นต้นจะเกิดโครงสร้างที่มีลักษณะคล้าย embryo (embryoid) ขึ้นก่อน จากนั้นจึงเจริญต่อไปเป็นต้น Sunderland and Wicks (1971) ศึกษาการเกิด embryoid จาก pollen grain ของยาสูบที่เลี้ยงบนอาหาร ก็พบว่ามี embryoid เกิดขึ้นก่อน ต่อจากนั้นจึงกลายเป็นต้น และเป็นที่น่าสนใจว่าการเกิด embryoid จะต้องมีปริมาณ ของเหล็กอยู่ในอาหารมากพอ เช่น Nitsch and Nitsch (1970) พบว่าต้องมีเหล็ก อยู่ 0.1 mM และ Sunderland and Wicks (1971) พบว่าต้องมีเหล็กถึง 1mM จึงมี การสร้าง embryoid

เมื่อเปรียบเทียบผลการศึกษการเจริญและเปลี่ยนแปลงของเนื้อเยื่อกล้วยไม้กับ การงอกของเมล็ด พบว่ามีการเจริญตามลำดับขั้นจนกลายเป็นต้นอ่อนคล้ายคลึงกันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากระยะ protocorm (เกิดจากเมล็ด) หรือ protocorm-like body (เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของ callus) ไปเป็นต้นที่สมบูรณ์ มีใบ ลำต้น และราก (Knudson, 1922; Curtis and Nichol, 1948; Wimber, 1963; Rao, 1964, 1967) ที่แตกต่างกันคือในการเกิด callus ไม่ว่าจะเกิดจากเมล็ดหรือเกิดจากการเลี้ยง เนื้อเยื่อเจริญก็ตาม ทำให้ระยะเวลาในการเจริญไปเป็นต้นล่าช้าไปแต่ก็นับว่ามีประโยชน์-

มากที่สามารถจะไขขยายพันธุ์กล้วยไม้ให้ได้จำนวนมากมายในระยะเวลาอันสั้น callus
 ที่เลี้ยงบนวุ้นอาหารที่มีน้ำมะพร้าวและ 2,4-D เกิด differentiation ได้ดีกว่า แสดง
 ให้เห็นผลการส่งเสริม differentiation ของน้ำมะพร้าว Leopold (1964) กล่าว
 ถึงผลที่น่าสนใจของ cytokinin ที่มีต่อ differentiation อ้างถึงงานของ Skoog and
 Tsui (1948, 1951) ว่า adenine ซึ่งเป็น Cytokinin ตัวหนึ่งชักนำให้ callus
 ที่เลี้ยงไว้ในหลอดทดลองมีการเปลี่ยนแปลงเกิดตาขึ้นได้ Skoog and Miller (1957)
 ย้ำถึงผลของ cytokinin ที่มีต่อ differentiation ดังกล่าวนี้ Torrey (1958)
 พบว่าเนื้อเยื่อรากของ Convolvulus จะสร้างตาขึ้นเมื่อมี cytokinin อยู่ใน
 การเติมน้ำมะพร้าว 10 เปอร์เซ็นต์และ auxin NAA 5 ppm ลงในอาหารที่เลี้ยงเนื้อเยื่อ
Cymbidium จะให้ผลในการเจริญดีที่สุดที่ทำให้เกิด protocorm-like body ขึ้น
 หน้าที่ของ liquid endosperm ของน้ำมะพร้าวหรือ endosperm ในพืชมีดอกอื่น ๆ จะทำ
 หน้าที่เลี้ยงและให้อาหารแก่ zygote ให้เจริญและมีการเปลี่ยนแปลงเกิดอวัยวะขึ้นน้ำมะพร้าว
 หรือสิ่งที่สกัดได้จากเมล็ดข้าวโพดอ่อน เมื่อเติมลงในอาหารที่เลี้ยงเนื้อเยื่อ สามารถกระ-
 กุนให้เซลล์เจริญและกระตุ้นให้เกิด embryo ได้ (Steward and Mapes, 1971) Nag and
 Johri (1971) ได้ชี้ให้เห็นว่า cytokinin จำเป็นสำหรับการเกิดตาที่จะเจริญไปเป็นหน่อ
 ในเนื้อเยื่อ endosperm ของพืชมีดอกที่เป็น parasite บางชนิด และพบว่ามีการทำงาน
 ร่วมกันระหว่าง auxin IAA กับ cytokinin เพื่อเกิด organogenesis ถ้า cytokinin
 ความเข้มข้นต่ำลงจะทำให้เกิดตา แต่ถ้ากลับกันจะชักนำให้เกิด callus ในการศึกษาของ
 Steward and Mapes (1971) พบว่าต้นของลำต้นหน่อไม้ฝรั่งที่เลี้ยงในอาหารของ Mu-
 rashige and Skoog (1962) ที่เติมน้ำมะพร้าวลงไปด้วย 10 เปอร์เซ็นต์ จะมีราก
 เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ไม่มีการสร้างหน่อ แต่ถ้าเติมน้ำมะพร้าวและ IAA ลงในอาหารจะ
 มีหน่อและรากเกิดขึ้นมาก ผลดังกล่าวนี้ก็พบในการศึกษาครั้งนี้อย่างดี ต้นที่เลี้ยงบนวุ้นอาหาร
 ที่มีน้ำมะพร้าว 10 เปอร์เซ็นต์กับ 2,4-D 0.1 ppm มีรากเกิดขึ้นมากกว่าและรากยาวกว่าต้น
 ที่เลี้ยงบนวุ้นอาหารที่มีแต่ 2,4-D ไม่มีน้ำมะพร้าว กรณีที่ต้นในหลอดที่ไม่มีน้ำมะพร้าวมีการ
 เจริญเติบโตที่ สูงกว่าพวกที่เลี้ยงในหลอดที่ไม่มีน้ำมะพร้าว ก็ตรงกับผลที่ Kotomori and
 Murashige (1965) ได้ทำไว้ คือน้ำมะพร้าวเร่งการเจริญของต้นอ่อน Dendrobium
 เป็นผลให้ต้นอ่อนเจริญช้า แต่จะกลับกระตุ้นการเจริญในต้นอ่อนอายุ 1 ปี

การศึกษาการเจริญและเปลี่ยนแปลงของเนื้อเยื่อกล้วยไม้ด้วยการถ่ายภาพแบบ time-lapse นี้ สิ่งที่สำคัญคือแสงสว่างซึ่งจำเป็นสำหรับการถ่ายภาพยนตร์ จึงต้องให้แสงต่อเนื่องกันตลอด 24 ชั่วโมง การให้แสงต่อเนื่องกันเช่นนี้ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเจริญและเปลี่ยนแปลงของเนื้อเยื่อกล้วยไม้ มีผู้ทดลองคนอื่นๆ ที่ให้แสงตลอดเวลาได้แก่ Sagawa et al. (1966), Steward and Mapes (1971), Kim et al. (1970) และ Intuwong (1972) ซึ่งต่างก็ทำ clonal propagation ของกล้วยไม้สกุลต่างๆ คือ Cymbidium, Dendrobium และกล้วยไม้พวก monopodial ที่มีขนาดเล็กบางชนิด การเลือกฟิล์มให้เหมาะกับสภาพของการทดลองก็เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากแสงสว่างน้อย (ใช้ความเข้มของแสงประมาณ 2200 lux) จึงจำเป็นต้องใช้ฟิล์มที่มีความเร็วสูง กรณีเช่นนี้ฟิล์มที่เหมาะสมที่สุดคือ ฟิล์มถ่ายภาพยนตร์ Kodak Tri-X Panchromatic Negative หมายเลข 7233 ซึ่งเป็นฟิล์มเนกกาทีฟที่มีความไวสูง มีเนื้อฟิล์มละเอียดปานกลาง เหมาะเป็นพิเศษสำหรับถ่ายภาพในที่ที่มีแสงความเข้มต่ำ มีประโยชน์ในกรณีที่ต้องการระยะความชัดลึกมากๆ โดยไม่ต้องเพิ่มการให้แสง (Lester and Carrol, 1957) ปัญหาที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ การเลือกน้ำยาที่ทำให้เกิดภาพ (developer) เนื่องจากเนื้อเยื่อที่ถ่ายภาพยนตร์แบบ time-lapse มีสีเคียวเสมอกัน ต้องการน้ำยาที่จะทำให้เกิดภาพที่สีจึงได้เลือก Kodak D-19 ซึ่งมีความเหมาะสมกับงานนี้มากที่สุดเพราะเป็นน้ำยาสว่างภาพที่ไ้ทั้ง continuous tone และ contrast สูง จะช่วยให้ได้ negative ที่ดียิ่งขึ้นสามารถนำไปอัดขยายได้รูปที่มีคุณภาพดี ในการล้างฟิล์มที่ได้จากการถ่ายภาพแบบ time-lapse นี้ใช้ Kodak D-19 ที่อุณหภูมิ 20° ซ. เวลา 8 นาที

เครื่องถ่ายภาพยนตร์แบบ time-lapse แบบที่ใช้มีประโยชน์มาก สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ทำให้เกิดความร้อนซึ่งจะเป็นอันตรายต่อ solenoid เพราะเมื่อ discharge ไปแล้วไฟหมกทันที สามารถที่จะควบคุมให้จำนวนภาพที่ถ่ายในวันหนึ่งเป็นกี่ภาพก็ได้ตามความประสงค์ โดยทำหยักแหลมของวงแหวนโลหะที่สวมอยู่กับนาฬิกาไฟฟ้าให้มีจำนวนหยักเท่ากับจำนวนภาพที่ต้องการได้ในหนึ่งวัน โดยให้หยักแหลมแต่ละหยักมีระยะห่างเท่าๆ กัน